

Any IV.—Núm. 134

Barcelona 8 Janer 1903



Preu: 15 céntims



Catalunya Artística

REVISTA ILUSTRADA DE LITERATURA Y ARTS ∞ SURT ELS DIJOURS

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
S. Pau, 8 pral. - Teléfono 1836

DIRECTOR: J. AYNÉ RABELL



GUARDANT ELS XAYS

Cuadro de Ll. Graner.



Els meus únics Reys

COSTUMS BARCELONINAS

(Acabament)

Un cop posat per mi mateix ab tota la parsimonia el gran plat á curull de rosegons de pá en remull, que 'ls caballs dels Sants Reys s' havían d' endrapar pera referse del cansament de sos fatigosos viatjes, y ensemps exposadas també á abduas bandes del plat las botas més grossas de tot-casa (unas botas de la velluria que 'l pare guardava com exemplar estrany y que Deu sab hont jeya qui las havia estrenadas), llavors me van ficar al llit, recomenat-me molt seriament y de debó, que no sumiqués pas gota, qu' ells se 'n anavan á *recibir* als Reys, y que ja'ls hi dirían, ja, que jo era un noy molt maco y molt bufó, y que, sobretot, m' adormís ben aviat, perquè sinó 'ls Sants Reys no m' hi posarian rés, ni un confit, á dins de las sabatas.

—¡*Bueno!*—vaig ferlos, encauantme per entre 'ls llenzols y la feixuga *cónxa*, arronsant-mhi y caragolant-mhi mateix qu' un erissó, tapant-mhi de cap y tot pera no véurem tot sol y vern en mitj de las esferehidoras foscors de l' arcoba.

Y veus aquí que no 'm sabia adormir, y com més m' hi esforsava, la són, batúa, se 'm feya més rebeca. Si per cas retenia 'ls ulls un moment tancats, els obria tot seguit á la més imperceptible remor. Fins que després ja 'm va ésser del tot impossible l' adormirme, cuan els bordegassos que ja havían tornat de las aforas, rondavan per baix del carrer, altra volta abretulantho tot ab sas escardalencas trompas y bocinas, y sobre tot ab el dítxós corn d' en *Pierre*, y enrogullats cantavan aquella estrofa tan sabuda á n' aquells temps, y que sentida á cantar per ells, ab aquell esclat de infantivol entussiasme, fins me feu venir temptacions de bótrer del llit y eixir á saludarlos desde 'l nostre balcó, pró no 'm vaig decidir per mor de la fosca qu' allavors me produhía tanta de por!....

Y véusela aquí la vulgar estrofa que corejavan, y que encara ab goig la recordo. Deya aixís:

«Els Sants Reys ja venen
per la part d' Orient,
carregats de ninas
y turró calent!»

*
*
*

Mos pares van tornar de las firas. L' ávia'ls va anar á obrir ab aquella mateixa mala gana de sempre....

Ells, primer que tot, deurían—está clar—desar las joguinas firadas y després, fent molt soroll y terrabastall, picant de mans y patejant fort ab las sabatas, com si volguessin simular els caballs que ja galopessin, per dedins de casa nostra, van ferse cap á la meua arcoba.

Llavors, me 'n van contar més de cosas!.... Quinas cosas més bonicas m' explicavan! Me van dir que ... ¡que se jo!.... que.... ¡Ja ni me 'n recordo!... Tot lo qu' ells els hi havían encomanat per mí... Me van descriure un xich las estranyas fatxas d' aquells màgichs Reys, ab sos vestits d' or y plata, y tots sarcits de pedras preciosas, y de la patxoca que feyan ab aquells sapats caballs, tots gornits de virolats plomalls y de flochs y llassos com si 'ls portessin á benehir ó á fer els tres tóms.

M' encomanaren altra volta y encár ab més insistencia que may, que m' adormís, que ja era nit, y que á no trigar gayre potser els Reys ja passarian. Y no sé pas quina excusa 'm donaren qu' altre cop me deixaren tot sol enmitj de las esporuguidoras foscas de l' arcoba.

Al últim ja havia lograt l' adormiscarme, cuan tot d' una me despertan alegres remors de plats y culleras.... «*Cóy*, (me vaig dir per mí tot sol, alsant poquet á poch la pesanta *cónxa* y trayent un bocí de caparró per entre 'ls abrigalls.... *coy*, els Reys ja son aquí! ... Son al balcó que 's deuen calar el meu pa sech en remull!.... ¡Menjéusho de bon gust, *cabays*, mos estimats *cabays*; menjéusho de bon gust!....» anava dientme y dientlos en veu molt baixa, y obrinhi uns uys més vius que 'ls d' una mustela ó d' un ratolí cuan sent al seu aprop farúm de llelmi. (*)

Cuan després van tornar, era ja molt tart. En l' arrebalet ja no s' oía ni una trómpa, ni 'l corn d' en *Pierre*, rés, ni un xiscle.... Es que

(*) Y, efectivament, nó m' enganyava. Els Reys, els veritables reys meus, mos pares, eran els quins feyan soroll de plats, y es que 's calavan gustosament, per sopar, tot aquell pa en remull de la finestra, que l' ávia estalviadora, havia sabut convertir ab unas sopas ben bullidas.

tota aquella brivalla ja deuria esser á jóch. M' embossaren ab el mocador gran de la mare y tots dos se 'm emportaren fins al balcó, y de amagat m' ensenyaren els Sants Reys, sentme guipar per un badellich dels ajustats fines-tróns.

—*¿Veus, Nitus*, com aquell *cabay* tan blanch s' atipa del teu pa en *remuy*?....

—*¡Oy!*....—li responia jo, guipant ab fixesa y sens veurer rés. Es á dir, imaginantme un verdader caball suspés al ayre y embolcallat de la fosca del carrer, escumejantli 'ls morros y esventant una cua abundosa y llarga. llarga que li fregava 'ls cascots tots brunyits y ferrats d' or.

—*¿Reparas, fillet*, com el Rey-blanch t' ompla de juguets las botas?—me feu ma mare.

—Y *¿que m' hi posa carbó 'l Rey-negre?*....—vaig dir jo ab veu alta y desvetllada.

—*¡Calla, Nitus*, fillet, calla!....

—Aném, aném, noya, qu' aquest xicot ara 'ns ha compromés!....—va fer mon pare, posant-se 'l dit demunt del mostatxu que 'l partia en dos trossos, y fingint molta serietat y enfado; y caminant de puntetas per l' arcoba, que no fos cas que 'ls Reys se 'n apercibissin «*¡Oh y élls que tenen aquelles orelles tan finas!*») ni que despertessin tampoch á l' ávia, que, de segur que ja dormia ab aquella son primparada dels vells que no rés els desperta, una corre-

dissa de ratoli, el lleu volar d' una mosca; y, ay si l' haguessim despertada, ja hauriam estat ben frescos, donchs tota la nit hauria reganyat, donantne de tot, la culpa á ma pobra mare....

*
**

Al ensentdemá, van despertarme els crits de:

—*¡Nitus.... Nitus....* álsa anémhi, que ja es hora; álsa que 'ls Sants Reys ja han passat!....

L' espelma ben encesa del demut de la cantonera, me feya mal als ulls encara abotegats de son, y talment me feya l' il·lusió d' una gran espiga d' or, d' arestas lluminosas que s' esbandían per tota la carrada arcoba.

El pare, (encara 'm sembla que 'l veig) en cos de camisa, tota ratllada de vermell, (istil taberner), ab un gran mocador d' herbas lligat al cap á tay de valenciá. sentli una grossa baga al clatell que, per efecte óptich de la llum de l' espelma projectava per la paret y pe 'l sostre una ombra negra, atlética y estravaganta. La mare tota empaperinada ab els encatronats tapabocas del pare, que semblava un *papu*.

Aixís me dugueren al balcó y obriren de bat á bat els porticóns.

—*¡Veus, Nitus*, si no haguessis dormit, no t' haurian dut rés!.... *¡Góyta.... góyta....!!* Y al·lantme en l' ayre me van ensenyar el pedrisset del balcó que *¡minyóns de Deu!* tot era una



AUCELLS AL VOL.—Dibuix de Alexandre de Riquer

parada, una estesa confusió de cosas llamantas. Las botas (y aixó qu' eran tan grossas) donchs, semblavan unas floreras plenas de juguets y dolsos, y que sobreixintse 's vessessin pe'l vol. Y, ventura que 'l pare 'm tenia ben fort, que sinó, jo estich que d' un bot me 'n salto al balcó travessant els vidres, porque 'm va semblar que tots aquells juguets com si 's frisessin per mí, tots obrian llurs brassos, cridantme: «¡cuyta!... cuyta!... cuyta!...»

Llavors ma mare obrí 'l balcó, y d' una falhada tot ho transportà al demunt del llit.

¡Allà 'ns hauriau hagut de veure, com tots fruhíam buydant las botas y fent l' inventari del juguets y dolsos!...

Jo m' emproba'va tot lo que 'l pare m' anava donant.

— ¡Mira, una trompeta!! y «trrrréé-terrríí... trrrréé-terrríí...» feya éll sonantla y tot. ¡Y una pilota... y... balas!... y turróns, y confits! y... *carmel-lus* (que la mare havia portat de Deu dó, de la fàbrica)... Y... un *cabayu* «arri, arri tatanet, qu' anirém a Sant Benet» tarallejant la cansó del *tatanet*... Y, un barret de *najaral* (volia dir de general) ¡oh, oh, oh!... Y un *sabre*!... ¡ayre, ayre!... Y, manoyes que t' estiman els Sants Reys! (trayéntsela de desso'ta del llit y remarcantli més l' admiració). ¡Mira, mira, *hasta una cartreva*!... ¡Noya, vé-yas, hasta una *cartreva*!...

Y després d' esforollar y de sacsar bé las botas:

— Y rés més!... Y mira, ni una berga 'l Rey roig!... Ni una paperina de cendra, ni una brasa de carbó el Rey-negre!... ¡Ah! y encara 'm descuydava d' un petó!... — Y 'm feu un petó, y la mare, de retóp, me 'n feu un altre.

**

Y un cop vaig estar llevat, ¡María Santíssima! Tot casa va anar en renou. No hi havia per mí paraulas dolsas que m' amanyaguessin, ni renyes ni clatellots que logressin ferme estar quiet.

Els pares, ja ho consentían per xó, ja, que aquell día jo trasbalsés tot casa. Com que m' estimavan tant, y fins ells també 'n gosavan contemplant aquell esbojarrament d' alegría del seu únich fill...

Y ja ho puch ben dir, ja, que tot va anar en renou! Quin burgit!... Quin desconcert!...

Alló, semblava mateix que si fessim muda de pis, perquè cadiras caygudas per aquí, cadi-

ras caygudas per' allá, tot per obrir ample pás al meu *bayu*, al meu *garbosso*; els vidres d' alguns cuadros romputs pe 'ls cops de sabre mal donats de revés, y aquell aixám de balas que rodolavan per tot el pis comandadas per la lleugera pilota de goma; y aquell meu espinguet de veu que 's barrejava ab la no menys estrident de la trompeta y 'ls reganys de l' ávia... ¡*Vatja*, era impossible 'l governar y posar ordre á n' aquella revolució de joguinas baixadas del cel pe'ls Sants Reys en pach de mon bon comportament durant l' any!... ¡*Vatja*, era ben impossible!...

**

Empró, en essent al vespre, ja tot va ser un' altra cosa.

Jo ja estava cruixit y baldat de correr y bojear... La trompeta, de tan ferla sonar, s' havia quedat més enrogullada que jo. El capell de general, tot abonyegat y sense las plomas. El sabre retorsat. El caball escuarterat y ab algunas potas trencadas... Tot semblava qu' hagués retornat d' una guerra molt desastrosa...

Ja tot me feya fástich... Ja n' estava fart de tot. Com que no hi havia rés de debó!... El caball, no era, ni s' hi assemblava ab aquells de s soldats que cada dimecres veja desfilat per abaix del carrer, tots galopant, desbocats y alsant una polsaguera y un llampegueig de las llambordas qu' alló sol donava gust de veurer... ¡Alló, alló sí qu' eran caballs!... Jo 'l volia com aquells per anar á fora de la ciutat á fer l' exerc ssi ab els soldats.

Pró 'l que m' havian encarranquinat els Reys sols era de per-riure... Era sols de cartró, y encara tot buyt de dintre... Y no sabia donar ni un pas tot sol... ni may donava cap guit, ni may saynava, ni may volia menjar rés de lo que sempre li posava á tret de morro, y aixó que li donava *carmel-los*!...

Y després, vegent que no volia caminar ni á las bonas, ni enllapolintlo ab dolsos, llavors que sí, que enfutismat m' hi vaig fer á las malas, á cops de xurriaca, á cops de sabre y puntadas de peu, fins que, ara levantli las orellas y ara trencantli una pota y després un' altra, y ara escuantlo, va arribar, pobret, á quedar més malmés y atrotinat que si hagués sortit del *torín*.

Y aquella trompeta, no sabia fer rés més qu' aquell dimoni de «trrííí-trrííí...» que com una

agulla de cusir s' endinsava pe'l cervell, aixordantho tot, marejant y capicant á tothom, y sobre tot fent perténir á l' ávia...

Y la pilota, reventada... Y 'ls dolsos, abolits, perque 'ls pares me 'ls desavan, y no mes, de tart en tart me 'n deixavan tastar menudas engrunas, dientme per aconsoladora excusa:

—¡Fillet meu, aixó fá cuchs... fá cuchs!...— y perque jo no hi arribés, mireu, me 'ls penjavan al prestatje més alt del seller.

Y de tots aquells objectes duts pe'ls Reys, aixó sí, recordo que va quedarme sencera, ben sencera, nova y flamanta, la cartera abando-

nada á demunt del llit, que al cap de pochos días me la feren estrenar, malgrat per forsa, costantme algunas rebequerías y alguns clatelots de l' ávia, per ferme entrar, vulgas que nó, al miserable estudi del senyor Quintana, (q. D. l. p.) d' aquell pobre mestre que 'ls mateixos deixebles—desvergonyits—un cop ens véyam lliures de sa jurisdicció, ab gran esvalot, boy fentli pam y pipa, pe'ls carrers el motejavan cridantli:

—¡Ela... ééélaaa... el mestre Sagrantana!... ¡El mestre Sagrantana!...—

RAMÓN GARRIGA, PBRE.

Dols recort (1)

En un lloch tot hermosura,
entre boscos y jardins,
aygua que á dols hi murmura,
ubriacantne la dolsura
dels olors més suaus y fins;

solitaria y riallera,
voltada d'avellaners,
de la graciosa palmera
y d' una munió encisera
de perfumats tarongers;

so destaca magestuosa,
la comarca dominant,
una mansió deliciosa
qu' es la perla mes hermosa
de molta terra al voltant.

Al passejar la mirada
per tan rica possessió,
la vista resta encantada,
l'ánima's troba extasiada
y'ls sentits en suspensió.

Als seus entorns hi rumbeja
de pobles un devassall;
allá al lluny la mar blaveja
y á sos peus hi serpenteja
el riu, fentli de mirall.

Apar que Naturalesa
en juntar s'ha complagut,
ab sa omnipotent destresa,
bellesa sobre bellesa
d' admiració deixant mut.

Prop las flors mes peregrinas,
un hermós contrast formant,
ufanasas, gegantinas,
s'alsan seculars alsinas
tota la casa ombrejant.

Y del esplendent brancatje
d' aquells colossos altius,
fentne venturós estatje,
palau de son nuviatge,
bressol per sos volguts nius;

magnífichs concerts hi donan
d'aucells inmensos estols,
llurs cants las merlas entonan,
pinsáns, calándrias, responan,
callant tots pe'ls rossinyols.

Y com l'alberch d'una fada,
fantástich, encisador,
ó de princesa encantada,
qu'espera ser deslliurada
per son gentil aymador;

una gruta enlluernadora,
brillants en son sí lluhint,
nit y dia sempre plora,
el mágich pahisatje alhora
fertilisant y embellint.

Y entre tanta maravella,
que al cor entussiasta atrau
d' una finca, per lo bella,
gayre be sense parella,
lo que al esprit mes complau;

es la preséncia amorosa,
presidint per tot arreu,
en la boscuria ufanosa,
com en la capella hermosa,
de la Verge y de la Creu.

Jo sé que l'ánima mia,
per tan poderós encís
presa de dolsa follia,
si era al mon ja no sabia
ó al celestial Paradís.

ENRIQUETA PALER Y TRULLOL.

1902.

(1) Aquesta xamosa poesia fou escrita en ocasió de passar sa llorejada autora un día de camp á Palol en la preciosa finca de la coneguda familia Fages, de Figueras, inspirantse la poetisa Sra. Paler en lo agradivol del lloch.



PRENENT EL TE.—Cuadro de A. E. Artigue

Comiat

Recolzat al empit de la finestra he vist com el Sol anava fonentse envoltat d'una melangia plácida. Sos últims raigs il·luminant feblement la Terra ab un posat trist, li donavan un color esblaymat com derrera nota d' un Estiu plé de venturas, y un y altre 's dolian de separarse.

Al fixarme en la lluyta que sostenían, no se perquè m' he extremat, boy planyentlos, ensempe que mos ulls s'humitejavan ab llàgrimes tristes. També'm condolia, separme d'aquell Sol d' Estiu.

¡Que de recorts ha deixondit en mí al donarme allavoras l' últim adeu; com s' han aglopat en ma pensa els dias felissos, plens de Sol, seguits de nits dolsas y serenass! ... com els he sentit palpitants els besos de l' aynada, mentres els raigs encara m' il·luminavan.... Pero Ell anava fent sa via deixant una esferehidora calma per la Terra, que aixecava una veu trista, eternidora, una veu que m' arribava al cor envolcallantlo en viu ambient de tristesa profunda....

...Y ja no 's veyia no mes qu' una claror rogenca entremitj del boyrat vespertí, y jo seguí mirantme 'l anhelant, com si encara 'l vegés ab tota sa plenitut....

¡Que me'n ha desfullat d' esperansas é il·lusions aquesta posta!....

El Sol m' havia portat una Primavera al cor, que creya eterna, un desgranall de encisos plens de joventut y vida. A sa llum veigí á n' Ella radiant de goig, desitjosa de fruhir l'amor que la Primavera'ns ofería.... y despondrellarem nostres cors verges perquè ab llur escalf els fés viurer.

Y visquerem somniant sempre; somniant sempre; somniant amors eternals, il·lusions inagotables que'ns ubriacavan de joia, y sadollats tots dos no pensavam en l'Hivern que vindria. No ho sabíam que hi hagués Hivern pera nosaltres.... Y tan aviat com ha vingut!

Totas aquelles flors que á mans plenas arrencavam guarnint nostras testas joves, han caygut defulladas.... Al véurelas marcidas l'ànima ha rebut una ferida fonda.... y al passar agomboladas devant meu, he plorat ab tristesa.

¡Com ho ferém sense flors! hont aspirarém la dolsa flayre que llensavan! ... Igual qu'ellas també 'ns hem desfullat nosaltres.

¡Quina Primavera mes curta!

El Sol ja es post. La terra malaltissa 's cobreix ab un mantell frèstech.... Fortas ratxadas de vent fan caure las fullas dels arbres, arremolinantlas lluny.... molt lluny ... y jo mirant l' horitzó, per ahont s' ha post ma última esperansa, he tancat la finestra tremolant de por.... de por de trobarme lluny d' Ella....

¡Que me'n ha desfullat d'esperansas é il·lusions aquesta posta!

LLUÍS MANAU AVELLANET



Guttemberg

(Fragment)

Oblidant el recort de goigs y penas
Maguncia dorm ... Sols resta desvetllada
de Guttemberg la pensa adelerada
que somía ab las mágicas calenas
d' una escriptura eternament trabada.

Fer que sigui la lletra esborradissa
en l' avenir llunyá perduradora
y per las gents futuras trobadissa
malgrat del temps l' acció norreadora;
fer que sigui infinita,
de la sentència escrita,
la série de sas cópias y que ab ellas
lluytar sols puguin foras poderosas
com de la immensa volta las estrellas
ó 'ls grans de sorra, de la mar resclosas.
¡Oh invenció memorable!
La vritat revelada
ho será d' uns cuants homes patrimoni
donchs richs y pobres la tindrán grabada...
¡triomf ha estat de Deu contra 'l dimoni!
Ja cruixenta y pesada
la prempsa baixa y al papé arreplega
en ell deixanthi la impresió estampida
y ensempe, al ferho, grinyolant gemega
com dóna pe'l dolor aquelonada
al obrí á un altre sér pas á la vida.

¿Qué se li endon de l' amargor passada,
de la fel de son ánima expremuda?
Titllat el seu afany es de deliri,
mes de tots temps ja es cosa sapiguda
qu' envers la redempció hi porta 'l martiri.

Mes ¿quina nuvolada
de Guttemberg la pensa ara sombreja?
¿Quina idea crudel l' ha contorbada?
¿Quin trist pressentiment la neguiteja?
¿Per qué semblant defalliment l' acora
si sa empresa immortal veu assolida?

¿Per qué al ser la seva obra oviradora
la seva ànima 'n sembla penedida?
—Ah!—exclama 'l geni—aquesta invenció meva,
pe'l be sols concebuda, en arma seva
pot convertirla 'l mon si la llum pura
que la vritat fulgura

ab sos raigs esplendents no la il·lumina
y per bons viaranys no la encamina.

Si l' erro 'l meu inginy aprofitava
y en las falsas doctrinas l' esmersava,
fora gran mon pecat, tant com inmensa
la maitat escampada per la premsa;
donchs si pe'l be es mon arma poderosa,
també pe'l mal pot serho à la vegada
fent la meva memoria gloriosa
ó per las gents futuras execrada.

¡Quí sab si la ignorancia que no gosa
ara afrontar la ciencia,
en alas de la impremta, superbiosa
s' alsarà del pregón de sa impotencial
¡Quí sab si vindrà día
que ompleni 'l mon d' engany y de falsia!

Mes ¿per qué dupto? El sol que vivifica
es també 'l que 'ns abrusa, y la riuada
que las llevors sembradas centuplica,
las arreballa al ferse torrentada,
donchs aygua y sol en desiguals empreses
son fonts de benifets ó de malesas.

La flor que en flayre esclata,
si 'ns ubriaga, á voltas també 'ns mata,
mes ni sol, ni torrent, ni flor flayrosa
may per' ningú han sigut cosa odiosa.

En el seu verb la idea reproduida
en série interminable,
no patirà encongida
del manuscrit la vida miserable;
no naixerà, com ara, presonera,
donchs traspasant sas limitadas fitas
será grà de forment que assobre l' era
se veu multiplicat per cent cullitas.

Si l' erro la combat y la malicia
li declara la guerra,
la causa triomfarà de la justicia,
y trencant la cadena que l' aferra
y l' obstacle salvant que ara l' atura,
ab mon invent recorrerá la terra
y així 'l benehirá la edat futura.
Trevallém!

De la lletra la enmotllada
al paper va sortint reproduhida
parlant fins á la gent més il·letrada
y revifant á l' ànima oprímida.

Entonant el meu cántich de victoria
la totxa premsa al funcionar grinyoli,
donchs jo ja hauré assolit tota ma gloria
al plegar del Sant Llibre 'l primer foli.

CARLOS OSSORIO Y GALI ARDO.

Traducció del original inédit per M. FOLCH Y TORRES.



Drazio Cosentino

Molt jove encara, el tenor que havíam tingut la satisfacció d' aplaudir en nostre Gran Teatro del Liceo durant la present temporada, ja ha sapigut conquistar-se un nom de cartell.

Cosentino va fer sos primers estudis ab el mestre César Rossi, notable compositor que ben aviat va endevinar en el jove artista, cualitats ben remarcables pera la difícil escola del *bel canto*, demostrant-ho aixís en Cosentino al efectuar son debut en el teatro Dal Verme de Milán, ahont obtingué un magnífich succés.

Seguidament el novell artista va esser escripturat pe'ls principals teatros de Italia, obtinguent forsas triomfs en el Regio, de Turin; en el Carlo Felice, de Génova, al Fenice de Venecia, al Constanzi de Roma, al Municipal de Odessa, al Imperial de Tiflis y darrerament en el nostre Liceo ahont ha cantat ab éxit el *Sansone é Dalila* y *Otello*.

En l' actualitat, el distingit tenor, se troba á Lisboa, havent obtingut una bona acullida ab la magnífica obra verdiana qu' acabém de nomenar.

UN ÀNGEL MÉS

A la bona memòria de na Magdaleneta Cuito
(A. C. S.)

Diu qu' allà al Cel els hi faltava un àngel
que sapigués cantar,
y Deu girant els ulls aquí á la Terra
de tu 's vá enamorar....

—
Y vá donarte dugas álas blancas
com un rostre d' infant,
y un matí de Desembre 't despedires....
y vas fugir volant....

—
L' anyoransa esclatada en el cor nostre
ens consumeix aquí;
fins sense tu, colltortas van morintse
las flors del teu jardí....

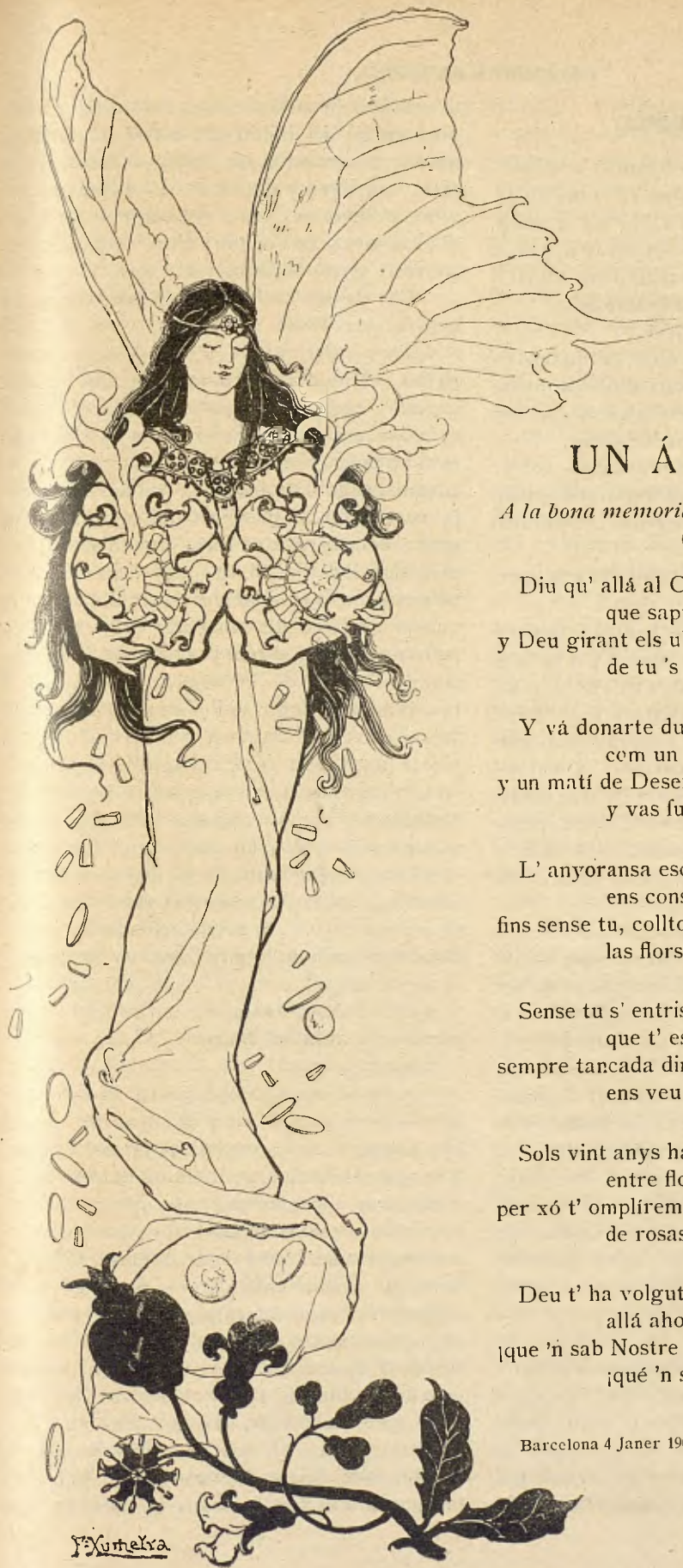
—
Sense tu s' entristeix la cadenera
que t' estimavas tant;
sempre tancada dins la gávia nova
ens veu á tots plorant!....

—
Sols vint anys has passat aquí á la vida
entre flors y entre aucells;
per xó t' omplirem la caixeta blanca
de rosas y clavells....

—
Deu t' ha volgut al Cel; ja ets á la Gloria,
allà ahont tot es Amor;
¡que 'n sab Nostre Senyor d' enamorar-se!
¡qué 'n sab Nostre Senyor!....

J. M. CASTELLET Y PONT,

Barcelona 4 Janer 1903.



Xumelra

La nena morta

Jo'l vey a cap-ficat á 'n el Jaume y 'm sem-blava increible.—El Jaume! un xicot tan obert, tan amich de platxeria.... ara. de cop y volta, sorrut, tristoy.... En fi, vull esbrinar lo que hi hage; tal vegada s'ha ressentit de la salut!.... pero, cá, si té uns colors mes sanitosos....

L' endemá 'l vaig empendrer.

—Ey, tu, Jaume, s' ha acabat; jo mateix m' intrigo y etzivo cap á la fornal de las mevas fantasías una pila de suposicións que'm treuhen de pollaguera. ¿Que tèn; que't passa?

—¿D'hont surts ab aquest arrebató?—va fer ell, un bon xich sorprés de la meva embestida.

—Déixat d' arrebatos y explicat. ¿Som ó no som amichs?

—Ja ho créch, y dels que avuy se'n ha perdut la mena.

—Donchs rahó de més; tinch dret á interessarme per tu. Mira, Jaume, que á 'n á tu te 'n passa alguna.... ¿No tens diners? ¿no tens salut?.... Potser un amor contrariat?.... Vaja, parla, perquè, que vols que 't diga, avans érats el cap de colla de las bromas.... y 't trobo mústich, malmirós, trist.... En fi, tu has mudat com els aucells la ploma, y vull, es dir, penso tenir dret á sapiguerne la causa.... Ala, ála, á desenbutxarho tot y, alerta; que 't coneixeria la garrofa.—

Aixís que vareig haver descarregat la escopetada á 'n el Jaume, me 'l vareig mirar de fit á fit pera no perdrer ni una contracció de son rostre.... Però ell, seré, fret, grave, ni feu cap moviment de contrarietat ni 's mostrá deferent pe'l meu interés. Alló d'aquell lleu somris que un fá al veurer que us interesseu per la engorrosa situació en que 's troba.... el Jaume, rés; continuava abismat, gayre bé insensible.

Y aixís estiguerem cinch minuts. Jo, anava á etgegarli un altre morteret y ja tenia la metxa á punt y.... la llengua baldera disposta á descapdellarse, cuan el meu amich, agafant-me una má y estrenyéntmela nirviosament, vá dirme ab veu fosca, com si fés caurer una sentència de la seva boca:

—Ho sabrás tot.... y plányme. A tu no 't vindrá de nou que 't diga que sempre he sigut escéptich en materia de cosas d' amor; jo he arribat á duptar de la dòna que ab llágrimas als ulls m'ha volgut fer creurer que sentia per mí una passió boja, ferma, intrencable. D'una

d' aquestas promesas tu 'n sabs la fi.... ¡Vés, si no feya bé de dubtar de totes! La dòna que devant teu mateix me deya:—Jaume, ja ho sabs, “un home y un Deu”, y l' home era jo... y fins el seu Deu, era.... vá cegarse pe'l brill d' unas joyas, pe'l confort d'una vida mes espléndida y vá oblidarho tot.... tot.

—Eh, ja no te 'n recordavas—vareig dir despreciativament.

—Tens rahó, ni vé gayre á tom el referirho.... T'ho dich per demostrarte que moltras vegadas he sigut just posant en dupte l' amor qu' *ellas* creuhen durader, cuan sols ens estiman ab inconsciencia... Ja veurás, una de las conquistas de las várias que solch empendrer, la vareig fer á principis del mes passat. Jo sortia del despatx, y ella, que vá semblarme una xicota d' uns divuyt anys, trevalladora, vá passarme á fréch d'abrich en el moment en que jo acabava de concebrer *in mente* el comensament d' un estudi psicológich, fustigador contra l' amor de la dòna.... Fixarme en la trevalladora y fugirme l' assumpto del article, vá ser cuestió d' un obrir y tancar d' ulls. La xicota anava en companyia d' una dòna ja feta, y aquesta duya una nena de la má.... Deixam dir: havíam caminat unas cent passas y.... ja sabs que soch atrevit; me li planto al costat y vingan pomells de flors, un bon devassall de paraulas convincentas, una dóssis de persuació y... lo demés, com sempre, quedava á cárrech de lo mes ó menys atrayent de la meva figura.

—¡Pretenciós!—vaig fer jo, copejant suauement la espatlla del Jaume.

Aquest continuá:

—Jo no sé lo que 'm feu sentir aquella noya ab son ayre modest y ab sa conversa agradable; tampoch sabria explicarte el cómy perquè li vareig ser forsa simpátich, al extrém de ternirme tota la confiança, tant, que, al arribar al peu de la escala de casa séva semblava que 'ns haguessem conegut de tota la vida. La dòna que l' acompanyava no desplegó 'ls llavis en tot el camí; unicament somreya de tart en tart, sobre tot al sentir alguna de las mevas tendresas.... La nena, una nena xamosa com un lliri blanch, ab colors de rosa abrilenca, ni se 'n va casi adonar de mí.... No més tenia la vista distreta en tots els aparadors de las botigas que deixavam enrera.—Y bé,—vaig preguntar á la xicota avans de despedirnos—

¿cuan la tornaré á veurer?—Miris—va ferme—nosaltres no sortím may de casa.... avuy per un relláns hem anat á esbargirnos.... vinguí á casa cuan tinguí gust; som nosaltres y la mare. —¿Que son germanas vosté y la senyora?—No senyor, cosinas.—Y ¿no hi ha compromís?—vaig insistir.—Compromís ¿dè qué?—contestá ella amatenta y deixant caure un somriure sagellat de melangía, que á mi 'm semblá dolcíssim.—Compromís.... d'algú que la estimi á vosté—afegí jo, sentintme gelós no mes que de pensarho.—Ay no, no senyor; pot visitarnos ab tot descans.—Y al dir aixó va allargarme la má disposantse á despedirme. Aquesta acció seva va tallar la conversa, encaixárem, y jo, donant la «bona nit» á las grans y amoxayant las galdas grassonas de la menuda, vaig deixarlas, no sens avans dir á la que havia lograt encisarme, molt baix, casi arrán d'orella:

—Pensi ab mi. Demá vindré y parlarém.—

Ay, amich meu ¡y que felís que vaig sentir-me!... Ja ho recordarás si ho estava de content.... Va ser aquell dissapte que vaig entrar al café ab uns alegroys com un noy d'estudi ab cartera nova, que tots els amichs vareu preguntarme que 'm passava.... y us vaig dir ... no ho sé lo que us vaig dir.... fins vaig pagar el café de tots.... Era que no cabia en mí de satisfacció.... era la nit aquella del trobo de la xicota, la primera vegada que 'l meu cor s' havia emocionat fondament.

—Oh, pero si mal no ho recordo, l' endemá vas caurer malalt ¿no es aixó, Jaume?

—Sí, l' endemá vaig tenir de fer llit, jo crech que per la sotragada rebuda.... Hi ha satisfaccions que donan una punyida tan dretirera.... En fi, quinze dias de malaltia y.... ¡sense recordarme del número de casa d' ella! creu que li hauria fet escriurer... Tan bon punt pogué eixir al carrer va mancarme temps per anarla á veurer... la primera visita que feya!.. —Ara 't farás cárrech de tot—vá afegir el Jaume, ofegant un sospir fondo.—Escolta: pero has de sapiguer, avans, que durant la meua malaltia, vareig afalagar propósitos tan nobles respecte á 'n ella que tal vegada s'haurian complert... Havía sigut tan intensa la primera impressió que vaig decidir acabar ab todas las calaveradas del passat y ab las que poguessen venir á temptarme... Jo m' hi hauria casat ab la xicota aquella; creu qu' estava triada, y ben triada pe'l meu cor... En fi, déixate'm acabar

de referir l' aventura. Vaig pujar al pis, truco y surt á obrir la cosina, tota plorosa y... més sorpresa encara de véurem. No 'm va conèixer; va referse y atinà en ma fesomia.—Ah, vosté!—va dir sanglotant—¿Qué té?—vaig preguntarli un bon xich alarmat,—¿qué té, qué 'ls passa?—Ay, entri, entri, senyor... Mira, Rosalía—va fer aixecant la veu tota ofegada per las llágrimas—mira qui 't vè á veurer... A bon punt vé, senyor, á bon punt vé!—afegí, rompent el plor més viu.

Y d' un cuartet tristament il·luminat, quina claror tremolosa y feble sortia al *recibidor*, n' eixí la Rosalía, la hermosa trevalladora de quinze dias enderrera, tota habillada com una dòna d' anys y ab el rostre solcat d' amarguras y negat de llágrimas.

—Pero ¿qué passa?—vareig dir jo—¿Que potser... tal vegada s' ha mort la mare de vostés?...—Ay, no senyor, no; la tia no, gracias á Deu—vá contestar la cosina... Qui s' ha mort es... la nena... la nena... ¡pobre angelet!... la estimadeta de tots!...—Ah, la filleta de vosté!... tan macal la nena que vosté duya de la má aquell vespre?... ¡pobrissoneta!...—vareig exclamar corprés de la pena dels de la casa.

—Filla meua del meu cor!—sanglotava la Rosalía endinsantse al cuarto de la petita morta, en el que, damunt d' un lletet de *Viena*, menudet y bufó, tot guarnit de cortinas blanques com alas de colóm, hi havia el tendre cadávre de la nena, que havia quedat ab un somris als llavións com si dormís un somni de joguinas. A la espona del lletet, mitj asseguda, mitj decantada envers el cos glassat del ángel aquell, una dòna ab tots els cabells blanchs y despen tinats, hi plorava fortament. Vaig endevinar qu' era la mare de la Rosalía; sols va fer que mirarme y plorar més fort.

—La meua filla... la meua filla!... ¡Ab quin desconhort ens deixas... La teua pobre mare voldria morir-se ab tú... filleta de las meas entranyas!... ¿Per qué Nostre Senyor no se m' emporta?...—La Rosalía, desesperantse, no deya més que aixó y alguna que altra paraula incoherent per mí, que no deixava de cridar-me l' atenció. Al fi vareig concebrer una sospita y per aquesta sospita vareig esbrinar la certesa.... La nena morta no era pas filla de la cosina, no, com jo havia suposat al primer día y continuava suposant al entrar á la casa. ¡La nena morta era filla de la Rosalía, d' aquella

xicota de divuyt anys á qui 'l meu cor, vessant il·lusións, havia distingit tant y qu' estava disposat á entregarshi per tota la vida!... Te confesso, amich meu, que la descepció que 'm va ferir fou punyenta, d' aquelles que may més s' esborran. ¡Figúrat com deuría sofrir aquella nit! ... me sentía 'l cor esbossinat pe 'ls gelos; uns gelos que, no obstant, no tenia dret á sentirlos, tota vegada que la historia passada de la dòna en la que havia fixat ma atenció, no 'm perteneixia.

Després ho vareig sapiguer; uns amors des-torbats per intransigencies dels pares d'ell que determinaren l' envió del jove á pahissos llunyans.... Alló de sempre, la oposició sistemática dels richs pera no emparentar ab las classes inferiors... la lluyta del orgull ab la humilitat; la superbia del or ab la pobresa desvalguda encar que honrada... Vetaquí la causa—com moltes se 'n registran com aquesta—de la deshonra de la pobra Rosalia, la jove mare que plorava la mort del fruyt de sa passió mal compresa y mal pagada, sens ni tenir el consol de sentir el derrer petó de son aymant sobre las galtetas grogas de la tendre filleta... Posat al meu lloch, amich meu, y dígasme si no haurías sentit una pena ben fonda com la que vareig sentir al veurer desfullarse la única il·lusió que, ab un intent pur y honrat, havia jo tingut durant una vida de disbauxas y d' escepticismes per l' amor ¡Anar á oferir el cor y trobarse en que qui te 'l tindria de guardar y robustir es cosa impossible... que te 'n separa no mes la fatalitat!... ¡Veyas si no n' hi ha pera restar tota la vida destilant odi y escupir fel y perdre fins las ganas de sentirse ditxós!... ¡Tant com l' hauría estimada, porque... encara la estimo; els quinze días de no véurela me la varen anar mostrant dolsament, dolsament, com una visió providencial... Jo la enlayrava, ignorant qu' ella havia descendit del capítell del honor... Jo la pintava com verge hermosa y va resultar una víctima de la luxuria més imbécil com es la manca d' esperit pera sostindre cara á cara de la societat tot el pés de la falta que s' ha comés... Jo la volia reyna del meu cor y vareig trobarla esclava cayguda!... ¡Y divuyt anys! l' edat de las il·lusións, en que tot se veu color puríssim, blanch y rosa; en que no se 'n somnian de gorchs negres, sino estanys blaus; en que s' ignora la existencia de

l' óliva y del córb... y no 's coneixen més que 'ls rossinyols y las papallonas!... ¡Quins divuyt anys, pobra Rosalia!... Ja ho tens tot explicat...

Porto la ferida fonda; no espereu, mos bons amichs, véurem traspuar alegría .. may més, may més; si m' expremés el cor, creume, no 'n rajaria sino fel... La descepció m' ha acobardat... Una broma ara 'm sembla un insult á mi mateix, y una irreverencia á la nena morta, á aquell ángel de Deu que nó 'n sabia rés de las concupiscencias del mon... que se 'n vá anar sense 'ls petóns d' un pare, y lo qu' es més trist, sense nóm... sense rés .. ¡Tant de bé per ella que no ho hage sapigut!

Després de lo que havia relatat el Jaume, tant ell com jo restárem callats. Me feya pena. Estava afectat y 'l meu deber era respectarli el sentiment de la seva ànima.

Satisfet mon desitj de sapiguer la causa que sovint l' abismava en una postració física ben notada per tots els seus amichs, ja no 'm calia esbrinar rés mes. La causa era justa, y 'l pobre Jaume ben de planyer.

Vareig allargarli la má y encaixantli fort vareig despedirme d' ell fins al vespre, dientli pera encoratjarlo:

—Adeu, t' esperém avuy, més que may, ¿sents? Fins á la nit, Jaume... Sigas fort y triomfarás á la Vida.

J. AYNÉ RABELL



Anyoransa

Vora del mar, aquí tot sol m'aymia,
ovirava el vaixell que's va allunyar,
y de llavors, qu'hi torno cada día
vora del mar.

Ajegut en la sorra, las onadas
ab son murmurí'm venen á contar
horas d'amor sublim ab tu passadas
vora del mar.

Hi escrich ton nom, fent ton recort revíure;
y cuan l'ona atrevida'l vé á esborrar,
ab quin goig altre cop lo torno á escriure
vora del mar!

A mos peus s'endormisca l'aygua mansa,
y á voltas sento l'huracá xisclar;
y trobo en tot ta dolsa recordansa
vora del mar.

Si trist signè l'adeu de despedida,
la esperansa mon cor va aconhortar,
y somnis falaguers me donan vida
vora del mar.

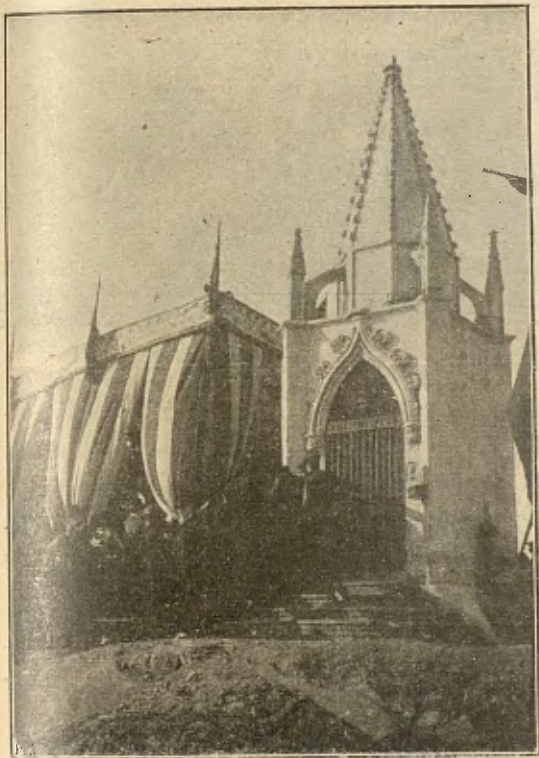
AMADEU DORIA

Al cim del Tibidabo

Colocació de la primera pedra del nou temple Salessià

(Instantànies de Elias Barbera)

El diumenge 28 del passat Desembre, tingué lloch al cim d aquesta pintoresca montanya,



Envelat hont s'hi feu la cerimonia de la colocació; y capella actual

la colocació de la primera pedra de la nova iglesia Salessiana.

A tan hermosa festa hi assistiren l'Eminentíssim Cardenal Casañas, els Excms. Bisbes de Lleyda y Solsona, el M. Ilustre Dr. Jaume Cararach, vicari general de Tortosà, els doctors Vilarrasa y Almera, el mestre de ceremonies de la Catedral y representació del Cabildo de rectors.

En la estació del Funicular foren rebuts per l'Alcalde de Sarrià, el Rector de Vallvidrera y un delegat del Governador civil; algunas orquestas obsequiaren als il·lustres expedicionaris ab bonicas pessas musicals.

Després de descansar un breu instant el senyor Bisbe de Lleyda celebrà el Sant Sacrifici de la Missa en l'altar aixecat pera tal objecte, assistintlo els Canonges Vilarrasa y Almera. Acabada la Missa s'organís una lluhida professó. Acte seguit va verificarse la cerimonia de la colocació de la primera pedra, costejada per la Joventut Catòlica.

La nova iglesia será d'istil gòtic modern; las dimensions serán de 30 metros de ample per 35 de llarch y 50 d'altura; al cim hi haurá una colossal imatge del Sagrat Cor de Jesús que tindrà set metros de llargada.

La concurrencia que assistí á tan hermós acte, fou, á pesar del mal temps, molt numerosa, vegentshi lo mes distingit de Barcelona, entre quins recordém á las familias dels senyors Atmetller, Sicar, Puigsamper, Bosch y



Escolanets salessians que obríen la marxa de la professó

Alsina, Llimona, Albó, Puiggrós, Condomines, Deuloféu, Montaner, Ridaura, Comas, Anguera, Bogunyá, Macaya, Roviralta, Miquel, Fontcuberta, Donadiu, Trilla, Casals, Garí, Marqués de Casa Juliá, Pareja, Masvidal, Vallina, Pascual, Vilaclara, Guillén García, Suriñach, Sagnier, I lach, Fortuny, Doménech, Castells y Pons, Hernández, Villaescusa, Marqués de Alós, Gallart, Viada, Gispert, Vidal, Marqués, Gubern, Pruna, Arbós, Rubió y Lluch, Fàbrega, Torrents, Cañella, Ferrer, Sans, Gonzalez, Gache, Vallés, Torell y altres.

Desde 'l cim del Tibidabo s' oviraban perfectament las montanyas de Montserrat, aixís com també la silueta de las de Mallorca. La



Benedicció dels encontorns del lloch, pe 'l Cardenal Casañas.

gentada, abrigantse, puig el fret que s' hi sentia era molt inténs, s' escampá un cop acabada la cerimonia per els distints camins que hi há, sempre caminant sobre una flonja catifa de fulles mortas; el cuadro era hermosíssim, daurat per un sol d' hivern malaltís.



El Cardenal Casañas y 'ls Bisbes de Solsona y Lleyda.

Després de la una quedá del tot deserta la montanya, puig tothom retorná á sa llar, entrant altra volta en la prosa de la ciutat, ab la recansa de deixar tanta poesia.

Pera que nostres llegidors pugan ferse cárrech de l'animació que durant el matí del día 28 de Desembre passat, regná en la propera montanya, publiquem las presents instantánias degudas á nostre colaborador artístich D. Elías Barberá.

C. G.



PRINCIPAL

Segona vetllada del Ateneu

Conforme estava anunciat, el dia 30 del passat Desembre s'efectuà en aquest teatro la segona de las vetlladas qu' ha organísat el "Ateneo Barcelonés."

L'obra escullida pera dita funció fou *La rísa de Grecia* del jove poeta Eduard Marquina; ademés se representà el diálech *Adan y la Salada* del popular poema *El Diablo Mundo* del genial Espronceda.

Avans de representarse l'obra d' en Marquina, el senyor Pinilla donà una conferencia sobre 'l tema "Els poetas lirichs", en la que feu acertadas observacions sobre l' influencia dels poetas, no solsament en l'ordre artístich, sinó també en l' ordre social, afegint que la poesia es un factor indispensable pera la pau y l' avéns de la Humanitat.

Estudià la personalitat literaria de Espronceda, fentli, com es natural, els elogis merescuts. S' ocupà també d' en Marquina, examinant ab força coneixement sa darrera producció.

El conferenciant siguié molt aplaudit y felicitat.

A continuació se representaren las obras anunciadas, essent interpretadas ab la discreció de costum per part de tots els artistas. El senyor Marquina, fou cridat al palco escénich al final del tercer acte de *La rísa de Grecia*.

La concurrencia que assistí á la funció que 'ns ocupa, fou, com ho va ser en la primera vetllada, molt numerosa y distingida, sortint ben impresionada del teatro.

La junta organísadora d' aquestas vetlladas y el "Ateneo Barcelonés" mereixen una sincera felicitació, y aixís els hi trasmet CATALUNYA ARTÍSTICA.—C.

ROMEA

Dilluns de la present setmana s' estrená en aquest colisseu, el cuadro dramátich en un acte y en prosa, titulat *La nit dels Reys*, original de D. Salvador Vilaregut.

Se tracta d' una obreta, apropósit pera ser representada en la diada dels Sants Reys y l' acció 's desenrotlla en un poblet de la vora de Girona cuan la guerra de la Independencia; respira tota ella un ambient per demés poétich, puig cap mes nit com la dels Reys té tanta grandiositat y tanta poesia, motiu aixó suficient pera posar de relleu el talent d' un escriptor.

L'obra d' en Vilaregut té molts qualitats y molt bonas; está desenrotllada hábilment, el llenguatge es correctíssim y las figuras están dibuixadas ab força coneixement y discreció; el final es, en nostre concepte, molt ben endevinat, deixant al espectador una impressió agradable pel sentiment que tanca. Mes

també hi há defectes: algunas escenas, d' un modo particular las primeras, son bon tros massa llargas, tot en perjudici, com es de suposar, del mateix autor, donchs l' interés de l' acció mimva d' una manera molt marcada; tampoch está en son lloch qu' els pagesos sopin á las deu del vespre, ni que 'l nen se quedi á dormir en l' escó cuan tots els de la casa tenen el seu llit.

El públich escoltà *La nit dels Reys* ab molta religiositat, per cert no gayre habitual en aquest teatro; al acabar aplaudi, obligant á presentarse al senyor Vilaregut en el palco escénich.

La execució siguié força discretà, sobressortint la senyora Clemente, el senyor Borrás y son fill el nen Enriquet Borrás.

**

Es original el programa que s' ha triat l' Enrich Borrás pera la funció de son benefici que tindrà lloch el vinent dilluns.

Se compón del primer acte de *Lo ferrer de tall* (Pitarra); según acte de *Terra baixa* (Guimerà); tercer acte de *La mare eterna* (Iglesias); estreno del monólech *El prestidigitador*, d' en Rusiñol y el saynet *La planxadora*, d' en Capella.

**

S' anuncia l' estreno del drama en tres actes *Lo mestre nou*, d' en Pous y Pagés.—C.



Nostre folletí

Ab el present número repartím el pléch nové de la primera edició del llibre

POM DE CANSONS

original del genial poeta catalá

Apeles Mestres

AVIS

Aquells de nostres llegidors que desitjin encuadernar el volúm de CATALUNYA ARTÍSTICA corresponent al finit any 1902, poden passar per aquesta Administració, carrer de Sant Pau, 8, pral., y mitjansant el preu de 2 PESSETAS se 'ls hi fará encuadernar ab luxosas tapas.

En la darrera sessió de la Real Academia de Bonas Lletres fou elegit per unanimidad academich de número nostre eminent colaborador y estimat amic don Narcís Oller pera ocupar la vacant que deixá l immortal cantor del «Canigó» en Jacinto Verdaguer.

Está en vías de formació en aquesta capital una nova colectivitat catalanista que, semblant á moltes qu' existeixen en pahissos mes avençats que 'l nostre, no tindrà altra finalitat que celebrar sessions públicas de bona y correcta lectura.

S' han rebut ja adhesions d' importants personalitats de nostra terra y en la Redacció d' aquest periódich se 'n admeten per escrit á fi d' acabar de formar la susdita colectivitat.

Tan prompte hi hage un número soficient d' inscrits se verificará la reunió preparatoria pera redactar reglament y demanar á l' autoritat autorisació legal pera constituirse.

Sembla que hi ha personas que 's preocupan desde fa molt temps de que Barcelona torni á celebrar una Exposició Universal habenthi com hi ha en aquesta ciutat elements tan adequats pera dur á terme una empresa de tanta empenta.

Per ara se 'n parla, si bé ab insistencia, molt apocadament, pero res tindria d' estrany que 'l millor día se dongués á volar el projecte com un fet.

Tot li es possible á Catalunya, tractantse d' empreses gegantinas.

Veurem.

CATALUNYA ARTISTICA está fent els treballs preliminars pera la celebració del seu según gran Certamen Literari-Artístich que promet ser un aconeteixement.

Molt aviat creyém poguer publicar la llista de premis y condicions.

Havíam dit que tributaríam un recort á la memoria de la que fou notable primera actriu D.^a Carlota de Mena y, contra la nostra bona disposició, no 'ns es possible ferho en el present, guardantho per un altre.

Ha quedat constituída la Junta encarregada de portar á terme la obra de aixecar en el Montseny un monument al immortal Mossén Jacinto Verdaguer. Dita Junta, que molt aviat obrirà una suscripció popular destinada á la realisació del mencionat projecte, e-stá formada pe'ls senyors següents:

D Martí Genís y Aguilar, D Antón Busquets y Punset, D. Antoni Bori y Fontestá, Mossén Ignasi Obiols, D. Jaume Bofill y Matas, D Lluís Coll y Espadaler, D. Miquel Reguer de Descatllar, D. Francisco Comas y Mossén Joseph Pou y Batlle.

Sembla que'l monument consistirà en una gran roca ab la efígie de Mossén Cinto, en relleu en una cara, col locada al peu de la creu de Matagalls.

Celebrarém que aviat siga un fet aquest plan.

Ahir devia tenir lloch en el teatro Principal el quint concert Crickboom en el que hi prenia part el célebre «Cuartet Tcheque».

Ja parlarém del resultat.

També dirém quelcom de la execució que fou dada á l' ópera de Wagner *La Valkyria* en el Liceu, la nit del dimars.

A. López Robert, impresor, Asalto, 63. — Barcelona

CATALUNYA ARTÍSTICA

EN SOS NÚMEROS ORDINARIS PUBLICA:

16 planas de text degut als millors prosistas, poetes y crítichs regionals.— 8 de folleti literari.—

Gravats y dibuixos de notables artistas.

Confecciona sovint números extraordinaris.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: BARCELONA, trimestre 2 pessetas.—FORA, mitj any 4 pessetas.

EXTRANJER un any 12 franchs.—NÚMERO CORRENT, 15 céntims.—NÚMERO ATRASSAT, 20 céntims

ANIS DEL MONO

es l'únich Anis que obté'ls primers premis en totes las EXPOSICIONS UNIVERSALS y que s' exporta á tots els pahissos del mon.

VICÉNS BOSCH ❖ ❖ ❖ BADALONA

Dipòsit, Banya Nous, 15 - BARCELONA